

Posudek oponenta

na diplomovou práci **Adama Brychty**, předloženou k obhajobě na katedře
správního práva Fakulty právnické ZČU,

na téma

"Správa justice"

Diplomová práce kandidáta na téma „Správa justice“ je výrazně nadprůměrným, velmi kvalitním počinem a je příkladem výborného a komplexního textu na zvolené téma. Má promyšlenou strukturu, opírá se o vědeckou metodologii v oblasti sociálních věd a pracuje, a to velmi důkladně a poctivě, s velkým množstvím informačních zdrojů. Kandidát na ni může být právem velmi hrdý.

Struktura práce je z hlediska metodologického výborně postavena. Text je vybudován po linii historie - česká současnost z pohledu faktografického – komparace – úvahy o nabízejících se modelech a doporučení pro futuro.

Historická první část práce vhodně periodizuje moderní české dějiny z hlediska správy justice na období habsburské monarchie, první republiky a jejich dozvuků po 2. světové válce, komunistického režimu a nakonec dvou na sebe navazujících období po roce 1989 ve znamení dvou v řadě ohledů podobných, avšak nikoli totožných zákonných úprav správy justice.

Současný stav je poučeným faktografickým rozbořením všech klíčových institutů a procesů v rámci správy soudů, podaným do dostatečné podrobnosti na více než třiceti stranách textu. Kandidát se zabývá jednak jednotlivými soudními osobami jako vykonavateli soudnictví i z hlediska jejich (případného) podílu na výkonu správy soudnictví, jednak se zabývá si procedurami, oblastmi správy (včetně např. financí a kontroly) a dozorem, včetně možností personálních zásahů.

Následuje část komparativní, cenná již jen tím, že na základě názorů dostupných v odborné literatuře a vycházejících jak z teoretického vymezení, tak z empirie (komparatistiky) klasifikuje modely správy soudů. V této části práce jsou pak přiblíženy jednotlivé vybrané modely správy soudnictví v Evropě (Německo a Rakousko jako příklady exekutivou vedené správy, oproti tomu Itálie, Španělsko, Francie? Nizozemí, Švédsko, Polsko, Slovinsko a Slovensko jako zástupci různých modelů správy s podílem samosprávy).

Závěrečná, svým způsobem „normativní“ část práce (na rozdíl od předchozích „deskriptivních“ částí) se

zaobírá hledáním optimálního modelu správy soudnictví v ČR. Kandidát se netají preferováním samosprávného modelu a sympatiemi k neschválené tzv. Motejlově reformě z přelomu století.

Na kandidátem předloženém textu je patrné, že získal velmi hluboký vhled do zvoleného tématu a že řadu jím rozebíraných otázek důkladně promýšlel. Vnímá, že správa soudnictví souvisí i s otázkou modelové soudcovské kariéry - zda rekrutovat soudce spíše zevnitř justice, anebo (také) zvenčí, jak uspořádat financování justice aj. V souvislosti s kandidátovými úvahami v závěru práce se nabízí řada otázek: Např. pokud by existovala samospráva, která by měla silné personální, ale nulové finanční kompetence, do jaké míry může taková samospráva efektivně fungovat, nemá-li oprávnění alokovat zdroje tam, kde jsou podle jejího názoru nejvíce potřeba? A v případě silného modelu samosprávy, který by zahrnoval i přinejmenším část finančních kompetencí, nehrozí úplná separace soudnictví od zbytku veřejné moci, jeho oligarchizace a ztráta politické a demokratické legitimacy? Není vlastně tichý a trvalý „konflikt“ mezi ministerstvem spravedlnosti a soudci a jejich předsedy, který zároveň nesmí přesáhnout jistou intenzitu, neb všichni aktéři jsou navzájem provázáni nejrůznějšími vztahy (legitimní – např. personální, finanční či organizační a rozhodovací) závislosti, tím nejlepším modelem systému „brzd a rovnovah“ mezi exekutivou a soudnictvím?

Ať tak či onak, kandidátova práce je hodnotná právě i tím, že nabízí určité odpovědi, avšak nepředstírá, že ty či ony odpovědi nevyvolávají další otázky. Přesně takovým směrem má mířit vskutku hodnotný odborný text.

Co se formálních stránek práce týče, nelze jim nic podstatného vytýkat. Kandidát shromáždil úctyhodný korpus české odborné literatury (papírové i elektronické) k danému tématu a s informačními prameny pracuje velmi korektním a pečlivým způsobem. Škoda jen, že nepracoval s originální literaturou cizojazyčnou, nicméně kvalitu komparativní části práce tato slabina významně nepoznamenala.

Práce je napsána velmi kultivovaným jazykem s malým množstvím chyb a překlepů.

Předloženou diplomovou práci považuji za výrazně nadprůměrné a velmi kvalitní dílo a rád ji doporučuji k obhajobě s tím, že významně doporučuji hodnocení „výborně“. Bylo by dobré, aby kandidát téma neopustil ani po absolutoriu práv a dále je rozpracovával např. v rigorózní či disertační práci.

V Praze dne 22. dubna 2012

JUDr. PhDr. Karel Šimka, LL.M., Ph.D.
odborný asistent na KSP FPR ZČU